

Nieuwsbrief Bewonersgroep Energietransitie Kort Haarlem nr. 6

Wie zijn we en wat wilden we ook al weer?

We moeten in de komende decennia stoppen met het gebruik van aardgas. De bewonersgroep Kort Haarlem wil samen met de medebewoners een duurzame en betaalbare energieoplossing vinden waarmee de bewoners worden ontzorgd. Samen met gemeente en andere relevante partners onderzoeken we nu het opzetten van een warmtenet in onze buurt. Hierbij staan het vinden van een duurzame, betaalbare en leveringszekere oplossing centraal. Door ons juist als bewoners te verenigen kunnen we meepraten en meebeslissen over de oplossing die bij deze buurt en gemeenschap past. Wilt u zich ook actief inzetten meld u dan aan via bewonersgroep@energiecooperatiekorthaarlem.nl

Wat is er gebeurd de afgelopen tijd?

Op 14 januari 2025 is er weer een *buurtbewonersbijeenkomst* geweest in de kantine van de GSG. Tot onze tevredenheid hebben we ongeveer 50 belangstellenden geteld, die – even vooruitlopend op het verslag – vonden dat het een welbestede avond was.

Er is ook *beweging te bespeuren in warmtenet-land*: na een periode waarin veel projecten (met grote partijen) tot stilstand kwamen, nemen gemeentes, verenigd in een Warmte Alliantie, nu hun verantwoordelijkheid en wijzen de rijksoverheid erop dat zij duidelijkheid en ondersteuning nodig hebben om hun verantwoordelijkheid in de energie transitie waar te kunnen maken (zie ook verder in deze nieuwsbrief).

De huiskamergesprekken zijn begonnen! Inmiddels een viertal en in de De la Rey laan nog een op 12 maart. De ervaringen tot nu toe zijn positief. Behalve dat we ermee proberen te bereiken om met elkaar in gesprek te komen over een warmtenet, alternatieve warmteoplossingen en andere voorkomende thema's, blijkt het gewoon ook leuk om eens in een ander verband buurtgenoten wat beter te leren kennen. En iets meer begrip voor elkaar kan tegenwoordig geen kwaad! (zie ook verder in deze nieuwsbrief, onder Huiskamergesprekken).

Verslag buurtbewonersbijeenkomst 14 januari 2025

Het doel van de avond was de buurtbewoners bij te praten over het onderzoek door advies- en ingenieurbureau Witteveen+Bos (W+B) naar haalbaarheid en betaalbaarheid van een warmtenet in onze buurt.

De aftrap werd gedaan door wethouder Sargentini, die hoewel ze maar kort mee kon doen, toch duidelijk haar interesse en waardering voor het initiatief in onze buurt liet merken. Zij vertelde dat Gouda net als 100 andere gemeentes een oproep van de Warmte Alliantie aan minister Hermans om het Warmtebod te steunen, ook gaat ondertekenen (zie verder 'Warmte Alliantie').

Door middel van een app op de mobiele telefoons, de Mentimeter, probeerden we wat meer van elkaar te weten te komen. Zo blijkt een deel van de bezoekers van deze dinsdag vaker onze bijeenkomsten te bezoeken en wordt de nieuwsbrief door de meeste mensen gelezen. Verder kwamen we wat te weten over ons stookgedrag (thermostaat staat in de meeste gevallen op 19 graden) en is duidelijk dat we het

Welk woord komt bij u op bij een warmtenet in Kort Haarlem?

Als na het beantwoorden van alle vragen de uitkomst nog steeds is dat een warmtenet gebaseerd op aquathermie voordeliger is dan individuele oplossingen, dan gaan wij u de vraag stellen of u in principe mee zou willen doen: met een zogenaamde *Intentieverklaring*. Want de haalbaarheid hangt uiteindelijk natuurlijk af van het aantal deelnemers! (geen paniek; het warmtenet aanleggen en de bestuurlijke zaken er omheen zouden misschien nog wel 10 jaar kunnen duren)

Na de presentatie van W+B deed de communicatiegroep verslag van de activiteiten van de afgelopen tijd: er is o.a. een communicatieplan gemaakt, er zijn nieuwsbrieven verstuurd en er worden huiskamergesprekken georganiseerd, zoals hierboven ook te lezen is. Over die laatste leest u verderop meer.

In de groepsgesprekjes die daarna volgden was misschien wel de grootste gemene deler dat duidelijk is dat er nog heel veel niet duidelijk is. En dat dit soort bijeenkomsten in een behoefte voorziet omdat één voor één de vraagstukken besproken worden.

In de tweede Mentimeter-sessie werd meer ingezoomd op het functioneren van de BEKH: we zijn goed bezig, “doorgaan” werd gezegd (maar we houden ons aanbevolen voor suggesties hoe het beter kan!).

Stand van zaken Projectgroep

Op 30 januari zijn in de projectgroep onder andere de volgende punten aan de orde geweest:

- Het projectplan fase 2
- De financiële en technische uitgangspuntennotitie
- Uitgangspunten intentieovereenkomst

In het **projectplan** is aangegeven dat er een gedetailleerde schouw wordt gedaan van vijf typen woningen. Dit zal door Evert Hasselaar gebeuren. Naast afmetingen van woningen wordt ook gekeken naar mate van isolatie, type en plaats van verwarmingsketel, soorten radiatoren en toegankelijkheid kruipruimte(n). Aan de hand van deze schouw wordt nader bepaald wat de benodigde maatregelen en kosten zijn om tot aansluiting aan het warmtenet te komen.

Tevens wordt nagegaan welke maatregelen en kosten nodig zijn om een individuele warmtepomp aan te sluiten. Op deze wijze ontstaat een beter inzicht om tot een keuze warmtenet of individuele warmtepomp te komen.

In fase 2 wordt tevens nader onderzoek gedaan naar de realiseerbaarheid van TEO (water uit de IJssel) en TEA (water vanaf de waterzuivering). Hierbij spelen de mogelijke risico's een belangrijke rol.

In de **financiële en technische uitgangspuntennotitie** wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten de haalbaarheid van een warmtenet wordt bestudeerd, in vergelijking met aansluiting op een individuele warmtepomp. Het gaat hierbij om zowel het ontwerp van het systeem als de aansluiting op gebouwen en de financiële organisatie en gevolgen. Wat de financiën betreft zijn concrete aspecten in meer detail weergegeven (o.a. investeringen, effect inflatie, disconto, rendabele en niet-rendabele delen, etc.).

Tenslotte is een begin gemaakt met de **uitgangspunten** voor een **intentieovereenkomst**. Dit document is vooral van belang voor (commerciële) partijen die als warmtebedrijf aan het warmtenet willen deelnemen. In het document moet uiteindelijk vastgesteld worden wat van alle partijen verwacht kan worden, dus m.n. van gemeente, hoogheemraadschap, VWS, Stedin en de woningcorporatie. Ook speelt het draagvlak vanuit de bewoners hierbij een rol.

Huiskamergesprekken

De ervaring van de drie gesprekken die er tot nu toe gerealiseerd zijn, is dat ze allemaal een eigen sfeer en karakter hadden (zakelijk of sterk geïnteresseerd, diepgang, besproken onderwerpen, persoonlijke betrokkenheid), maar dat er toch een uitgesproken gevoel van saamhorigheid was; we zijn ten slotte buurtgenoten, wonen en leven dicht bij elkaar en hebben vergelijkbare zorgen en uitdagingen.

De drempel is laag omdat er geen reistijd is, omdat het je maar een paar uurtjes kost en omdat er geen verplichtingen zijn, vooraf dan wel achteraf.

Deelnemers hebben vaak al ervaring met keuzes, gemaakt bij *woningonderhoud*, woningaanpassing na verhuizing of woningverbetering met het oog op comfort (tocht, koudeval, vocht), maar stuiten op praktische vragen, bijvoorbeeld ten aanzien van te gebruiken materiaal (schelpen, chips, korrels; combineren glas-in-lood en dubbelglas; vloerverwarming, convectoren, radiatoren). Ook op het gebied van *isolatie en verduurzaming* zijn er al tal van initiatieven genomen, variërend van beperkt tot zeer uitgebreid. Juist op dit gebied is de onzekerheid over wat de juiste keuzes zijn nog groot. We hebben voor de organisatie een structuur opgebouwd die via het z.g. "sneeuwbaaleffect" in hoog tempo nog veel meer huiskamer bijeenkomsten zal opleveren. Let op de uitnodigingen of neem initiatief als u ook mee wil doen.

Warmte Alliantie

Gemeentes realiseren zich dat zij de rijksoverheid nodig hebben, zowel voor sturing als voor financiering om de energietransitie goed te laten verlopen. Daarom hebben meer dan 100 gemeentes zich aangesloten bij de Warmte Alliantie, waarin verder marktpartijen, koepelorganisaties en warmtegemeenschappen verenigd zijn. Samen geloven zij dat het mogelijk is om tussen nu en 2035 meer dan 500.000 woningen in wijken aan te sluiten op een warmtenet. Hun voorstel aan minister Hermans hebben zij gebracht in de vorm van een '[Warmtebod](#)'.

Belangrijkste voorstellen:

- **Kostenverlaging:** verlaging van de kosten voor consumenten en het bieden van meer duidelijkheid en continuïteit voor de betrokken partijen.
- **Herstel van Vertrouwen:** invoering van een prijsgarantie en herziening van de verdeling tussen vaste en energiekosten.
- **Subsidiekader:** vereenvoudiging van het subsidiekader om zowel de bron als de infrastructuur te ondersteunen, en het creëren van een aparte subsidiecategorie voor grotere warmteleidingen.
- **Urgentie en Samenwerking:** het voorstel benadrukt de urgentie van de taak om hoge maatschappelijke kosten te vermijden en de haalbaarheid van de warmtetransitie te waarborgen. De Warmtealliantie wil met de overheid samenwerken om het voorgestelde Warmtebod te implementeren.

Op 14 januari had wethouder Sargentini de gemeenteraad nog niet om goedkeuring kunnen vragen, maar het is de intentie van de Gemeente om zich bij dit initiatief aan te sluiten.

Column Fokke

Gewoon voortmaken

Afgelopen december verschenen twee rapporten die weinig echt nieuws brengen maar wel stevig en compleet in kaart brengen hoe het staat met de energietransitie, in ons land en ook lokaal. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) schrijft dat de belangrijkste doelen voor de hoeveelheid duurzame elektriciteit in 2030 haalbaar zijn. Maar dat het daarna erg lastig wordt. Het rapport besteedt uitgebreid aandacht aan kwesties als rechtvaardige verdeling van verplichtingen en kosten, en de vraag of alle energietransitie maatregelen voldoende rekening houden met de natuur. Deze vragen spelen ook bij de warmtetransitie, die de gestelde doelen voor 2030 niet zal halen.

Daar gaat ook het tweede rapport over, een lang artikel in Cobouw. Versimpeld samengevat zijn de voornaamste drie obstakels:

- Er is onzekerheid over de regelgeving. Ik ben de tel kwijtgeraakt van het aantal keren dat de invoering van de Omgevingswet en de vaststelling van de Warmtewet zijn uitgesteld. En wat mag eigenlijk meetellen als 'duurzaam'?

- De eis van overheidseigendom van warmtenetten is op de markt hard aangekomen. De warmtebedrijven met ervaring zien hun toch al vrij magere marges verdampen dus ze stoppen met investeren;
- De problemen van de ouderwetse stadsverwarming worden geprojecteerd op moderne kleinschalige duurzame warmteprojecten, terwijl die heel anders in elkaar steken.

In Gouda zijn er geen warmtenetten, en zeker geen duurzame. Er zijn weinig plannen voor verduurzaming. En geen voorbereidingen waar zulke plannen op zouden moeten bouwen. Het beleid hier is: we zien wel hoe het loopt. Géén inhoudelijke ambitie in de Transitievisie Warmte, die samengevat luidt: “Iedereen moet goed geïnformeerd zijn/haar eigen keuzes kunnen maken.” De Regionale Energie Strategie van Midden-Holland (RES 1.0) en de voortgang daarin is volgens het vermelde PBL-rapport één van de minst ambitieuze van het land.

Er zijn tal van acties van Rijksoverheid, Vereniging Nederlandse Gemeenten, Provincies, Waterschappen en kennisinstituten om duurzame projecten te ondersteunen met beleid, subsidieregelingen, kennis, overleg, webinars, excursies. De door de overheid gebouwde landelijke ‘raketmotor’ voor de lokale warmtetransitie, de NPLW, doet er alles aan om warmtenetten te promoten omdat zonder warmtenetten de warmtetransitie compleet zal mislukken. In haar nieuwjaarsblog zegt directeur Maureen van Eijk:

“Vrijwel alle gemeenten stellen dit jaar een warmteprogramma op. Dit vereist nauwe samenwerking tussen gemeenten, netbeheerders, woningcorporaties, inwoners, bedrijven en andere partners. Een goede afstemming van plannen is cruciaal om vooruitgang te boeken.”

Gouda zegt tot nu toe, in mijn beleving:

We hebben er de mensen niet voor. We raden iedereen aan een warmtepomp te kopen. Dat het elektriciteitsnet dat niet gaat trekken is het probleem van Stedin en Tennet. Burgerinitiatieven vanuit bewoners(-organisaties) en bedrijven(-organisaties) zullen we ondersteunen.

Dit laatste gebeurt inderdaad, prima. Kort Haarlem, Spoorzone. Ook op het vlak van energiebesparing. Maar verder gebeurt er weinig. Er is m.i. geen gevoel van urgentie. Op kosteloze inhoudelijke adviezen vanuit de stad om vooruit te lopen op die vertraagde wetgeving komt nauwelijks een reactie.

Het ontbreekt de Gemeente aan durf en visie. Terwijl iedereen het erover eens is dat klimaatmaatregelen en verduurzaming steeds urgenter worden, en dat de Gemeente de spil is waar de verandering omheen zou moeten draaien. Jammer. Laten we nu eens gewoon vóórtmaken. Met alsmaar wachten en niet durven krijgen de sceptici van warmtenetten vanzelf gelijk. Mooie kans voor de nieuwe wethouder mevrouw Sargentini.

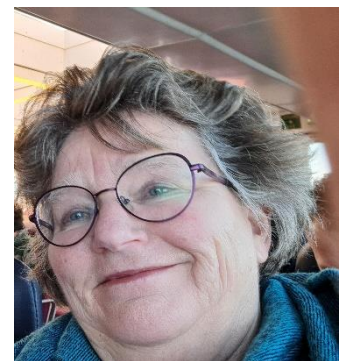
Fokke Goudswaard

*"Rislering, warmtenet,
je zult zien dat er straks
geen plek meer is voor gasbuizen!"*

EVEN KENNIS MAKEN: Boukje Ferwerda

Ik ben Boukje Ferwerda, bijna 40 jaar woonachtig in de buurt Kort Haarlem, de De la Rey laan om precies te zijn. Met veel plezier. Onze kinderen hier zien opgroeien en volwassen zien worden. Ik woon met mijn partner in een jaren dertig woning. Veel aan gesleuteld, verbouwd, aangebouwd en verbeterd. Tuin al een aantal keren opgehoogd (!). En nu dan de energietransitie, een nieuwe uitdaging. In 2020/2021 startte het gesprek in de buurt hierover. Evert Hasselaar nodigde burens uit om te praten over deze nieuwe ontwikkelingen en met elkaar te bespreken wat we hier mee wilden doen.

Ik heb mij aangesloten bij het groepje geïnteresseerden en we hebben een coöperatie (Energiecoöperatie Kort Haarlem) opgericht. Ik deed niet mee omdat ik zoveel kennis heb over het onderwerp of een technische opleiding heb, maar juist omdat dat níet het geval was. Want ook zonder dat kun je een steentje bijdragen en meedenken dacht ik. Verder voelde ik me aangesproken door het aardbevingsdrama in Groningen en vond dat het hoog tijd was om daar iets aan te doen.

De eerste directe contacten met de buurt gingen via internet, vanwege Corona. Onverwacht veel mensen meldden zich aan voor de online bijeenkomsten en dat leverde veel informatie op over wensen, verwachtingen en zorgen in de buurt. Vooral dat laatste trok, en trek, ik me aan. Ik vind dat iedereen in de gelegenheid en bij machte moet zijn om mee te doen en dat we als voortrekkers de opdracht hebben om daar voor te zorgen. Vele acties en bijeenkomsten later heb ik veel geleerd over het onderwerp en de technische oplossingen én heb ik kennis gemaakt met veel goeie en interessante mensen in de buurt. Ik zit nu zowel in het bestuur van de Energiecoöperatie als in de communicatiegroep van de Bewonersgroep (BEKH) die het onderzoek Warmtenet op de voet volgt en meestuurt. En doe dat met veel plezier!

Oproep:

Een nieuwsbrief is niets waard als hij niet gelezen wordt. En hij wordt alleen gelezen als hij aantrekkelijk is om te lezen. Zonder terugkoppeling van u, de buurtbewoner, weten we niet of we op de goede weg zitten.... Laat ons dus weten wat u zou willen verbeteren! Wat mist u, wat kan er uit, meer afbeeldingen, de frequentie of welke ideeën u dan ook heeft.

Tot slot:

Op de [site van de Energiecoöperatie Kort Haarlem](#) vindt u een grote verzameling documenten, verslagen (o.a. van de bewonersbijeenkomst van 25 juni 2024 en die van 14 januari 2025), achtergrondinformatie over het project en rekenmodellen waarmee u zelf kunt bepalen hoe rendabel een investering in zonnepanelen of het plaatsen van een warmtepomp voor u is. Zeer de moeite waard!